

Gällivare
Kommun

Dokumentnamn Generellt Ägardirektiv	
Dokumenttyp Reglementen	Diarienummer KS/2022:563
Beslutad av Kommunfullmäktige	Framtagen av Kommundirektörens Stab
Beslutad KF 2022-10-03	Giltighetstid Tillsvidare

Innehåll

1. Allmänt	2
1.1 Bakgrund	2
1.2 Definitioner	2
2. Bolagsstyrning.....	3
2.1 Kommunens direktivrätt.....	3
2.2 Kommunens ledningsfunktion	3
2.3 Fullmäktiges ställningstagande	3
2.4 Övergripande mål	4
2.5 Direktiv rapportering.....	4
2.6 Ägarsamråd	4
2.7 Ägardialog i övrigt	5
2.8 Samverkan.....	5
2.9 Utvärdering av styrelsearbetet.....	5
2.10 Finanspolicy och riktlinjer	5
2.11 Budget och strategisk plan	5
2.13 Intern kontroll.....	5
2.14 Förvaltningsberättelsen	5
2.14 Kommunal koncernredovisning och budget	6
2.15 Granskningsrapporten	6
3. Övrigt	6
3.1 Bolagsstämma och styrelsemöten	6
3.2 Säkerheter.....	6
3.3 Upphandling	7
3.4 VD-instruktion	7
3.5 Arbetsordning för styrelsen.....	7
3.6 Arkiv reglemente.....	7
3.7 Offentlighet	7
3.9 Gällivare kommuns policys.....	8

1. Allmänt

1.1 Bakgrund

Detta ägardirektiv gäller bolag som ägs av Gällivare kommun. Bolaget är därmed en del av kommunens verksamhet. Kommunal verksamhet som överlämnats till hel- eller delägt kommunalt bolag ska bedrivas i enlighet med vad som gäller för övrig kommunal verksamhet i den utsträckning som framgår av kommunallagen (2017:725) och lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter samt gällande specialbestämmelser för verksamheten.

Av bolagsordningen framgår i vilken utsträckning respektive bolag ska följa reglerna för kommunal verksamhet (t.ex. den kommunalrättsliga principen om självkostnad). Till grund för bolagens verksamhet skall ligga den av kommunfullmäktige antagna bolagspolicy som gäller samtliga majoritetsägda kommunala bolag med dotterbolag och dotterdotterbolag etc.

1.2 Definitioner

Med ”Gällivare kommuns helägda och majoritetsägda kommunala bolag”, nedan kallade majoritetsägda Bolag, avses samtliga aktiebolag i vilka Gällivare kommun direkt eller indirekt äger mer än 50 procent av aktieinnehavet.

Med ”Gällivare kommuns delägda bolag”, nedan kallade delägda bolag avses samtliga aktiebolag i vilka Gällivare kommun har ett aktieinnehav som överstiger 35%, ett tillräckligt stort aktieinnehav för att Bolaget enligt 10 kap 4§ kommunallagen ska vara skyldig att följa de villkor som stipuleras av 10 kap 3§ kommunallagen.

Med ”Bolaget” avses vart och ett av Gällivare kommuns majoritetsägda och delägda Bolag.

Med ”Gällivare kommuns bolags policy” avses den av Gällivare kommunfullmäktige senast antagna bolags policyn för Gällivare kommun.

Med ”Gällivare kommuns Finanspolicy” avses den av Gällivare kommunfullmäktige senast antagna policyn för finansverksamhet. Med finansverksamheten avses finansiering, utlåning, borgen, skuldförvaltning, likviditetshantering, samt tillgångsförvaltning och betalningar.

Med ”Gällivare kommuns Finansiella riktlinjer” avses de av Gällivare kommunfullmäktige senast antagna riktlinjerna för Gällivare kommuns finansiella verksamhet som antagits av kommunfullmäktige

2. Bolagsstyrning

2.1 Kommunens direktivrätt

Majoritetsägda bolags bolagsstyrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa, i turordning nedan, inte strider mot:

1. Tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen
2. Bolagsordningen
3. Gällivare kommuns antagna policys och reglementen (se avsnitt Gällivare kommuns policys)
4. Ägardirektivet
5. Aktieägaravtal

Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen, där Gällivare kommun som ägare förtydligar syftet och bakgrunden till ägandet.

2.2 Kommunens ledningsfunktion

Bolaget står enligt 6 kap. 1 § kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente. Ledningsfunktionen har i kommunen även förtydligats med en bolagspolicy.

Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper (Offentlighets- och sekretesslagen 2 kap. 3 §) samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen all den information om bolagen och dess verksamhet som den begär.

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 9 § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

2.3 Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet ur ägarens perspektiv eller annars av större vikt fattas. Fullmäktiges godkännande skall inhämtas i förevarande ärende.

1. Bildande, förvärv eller avveckling av bolag.
2. Planer på ny eller ändrad inriktning av bolagsverksamhet
3. Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större ekonomiskt vikt.

Av bolagsordningen framgår att vissa beslut i bolagen fattas av bolagsstämman. En sådan fråga som faller utanför uppräkningsen i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Uppstår tveksamhet huruvida ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med kommunstyrelsen.

2.4 Övergripande mål

Bolaget ska stödja uppfyllandet av Gällivare kommuns vision och övergripande mål. Dessa återges i Gällivare kommuns kommunplan som uppdateras löpande.

2.5 Direktiv rapportering

Kommunstyrelsen ska fortlöpande hållas informerad av majoritetsägda Bolag om dess verksamhet. Majoritetsägda Bolag ska initiera möten med kommunstyrelsen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till kommunstyrelsen redovisa Bolagets ställning och resultat tre gånger per år. Utöver årsredovisning ska bolaget redovisa resultatrapport och årsprognos i april samt delårsrapport i augusti. Bolaget ska därvid uppmärksamma kommunen på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på Bolagets verksamhet.

Bolaget ska utan dröjsmål överlämna följande dokument alternativt en sammanställning av dessa dokument till kommunstyrelsen.:

1. Protokoll från bolagsstämma
2. Protokoll från styrelsemöten
3. Protokoll från ägarsamråd
4. Budget
5. Strategisk plan/affärsplan
6. Delårsrapporter och årsredovisning
7. Revisionsberättelse och granskningsrapporter från lekmannarevisorer
8. Övriga handlingar av vikt för kommunstyrelsens bedömning

2.6 Ägarsamråd

Majoritetsägda Bolags styrelse, VD och andra nyckelpersoner i Bolaget ska delta vid möte (ägarsamråd) med kommunstyrelsen minst en gång per år. Kommunstyrelsen ansvarar för att kalla till sådant möte.

Delägda Bolags VD och andra nyckelpersoner i Bolaget ska delta vid möte (ägarsamråd) med bolagets ägare minst en gång per år. Kommunstyrelsen för att kalla till sådant möte.

Bolaget ska en gång per år, på Bolagsdagen, redovisa sitt arbete inför kommunfullmäktige.

Bolaget ska en gång per år redovisa sitt arbete inför kommunstyrelsen. Redovisningen ska ske på kommunstyrelsens sammanträde som infaller innan bolagsdagen i kommunfullmäktige.

Ägardialogen ska utgå från det generella och specifika ägardirektivet för Bolaget. Bolaget ska därför redovisa hur verksamheten i Bolaget har planerats och genomförts utifrån ägardirektiven. Bolaget ska vid utgången av varje år rapportera uppnådd måluppfyllelse för de särskilda ägardirektiv som meddelats Bolaget.

2.7 Ägardialog i övrigt

Bolaget ska samråda med kommunstyrelsen i frågor som är av särskild vikt för verksamheten.

Inför tillsättande eller entledigande av verkställande direktör i majoritetsägda Bolag ska samråd ske med kommunstyrelsens arbetsutskott.

Innan rekryteringsprocess gällande tillsättande av VD i majoritetsägda Bolag startar ska samråd ske med kommunstyrelsens arbetsutskott om kravprofil samt tjänstens utformning och villkor.

2.8 Samverkan

Bolaget ska tillsammans med Gällivare kommuns övriga verksamheter skapa nytta för Gällivare kommun och dess invånare. Bolagets verksamhet ska samordnas med Gällivare kommuns övriga verksamheter så långt det är möjligt och lämpligt. Bolaget ska på förfrågan från kommunstyrelsen samverka med kommunstyrelsen och Gällivare kommuns övriga verksamheter.

2.9 Utvärdering av styrelsearbetet

Styrelsen ska årligen utvärdera sitt eget och verkställande direktörens arbete. Ordförande ska till kommunstyrelsen delge slutsatser, samt eventuella åtgärder som med anledning av utvärderingen bör vidtas eller har vidtagits. Detta ska ske på bolagets årliga redovisning för kommunstyrelsen.

2.10 Finanspolicy och riktlinjer

Bolaget ska följa de av Gällivare kommun senast antagna Finanspolicy och Riktlinjer för finansiella verksamhet.

2.11 Budget och strategisk plan

Bolaget ska årligen fastställa strategisk plan med strategiska mål för de närmaste tre räkenskapsåren och budget för nästkommande räkenskapsår. Fastställd plan och budget ska utan dröjsmål tillställas kommunstyrelsen.

2.13 Intern kontroll

Bolagens styrelse ansvarar för bolagens internkontroll vars övergripande syfte är att skydda ägarnas investering och bolagets tillgångar. Styrelsen ska tillse att bolagen har god intern kontroll och fortlöpande hålla sig informerad om och utvärdera hur bolagens system för intern kontroll fungerar. Arbete med internkontrollplan och riskbedömning ska ske i enlighet med av kommunstyrelsen beslutade riktlinjer för intern kontroll.

2.14 Förvaltningsberättelsen

Bolagens styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen angivna kommunala ändamålet och befogenheterna.

Uttalandet i förvaltningsberättelsen ska vara så utformat att det kan läggas till grund för lekmannarevisorns granskning liksom för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 § och 9 § kommunallagen.

2.14 Kommunal koncernredovisning och budget

Majoritetsägda Bolag ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunstyrelsen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport.

Majoritetsägda Bolag ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunstyrelsen bedöms nödvändiga för upprättande av budget.

2.15 Granskningsrapporten

Bolagets lekmannarevisorer ska årligen i sin granskningsrapport yttra sig om huruvida Bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, samt de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Om lekmannarevisorerna inom ramen för sin granskning finner brister i de avseenden som anges i första stycket ska lekmannarevisorerna löpande kommunicera sina iakttagelser med kommunstyrelsen.

3. Övrigt

3.1 Bolagsstämma och styrelsemöten

Bolaget ska årligen senast före utgången av juni månad hålla bolagsstämma.

Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske.

Bolaget ska i förvaltningsberättelsen redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma. Utifrån detta ska Bolaget vid bolagsstämma och styrelsemöten utvärdera hur verksamheten i Bolaget bedrivs med utgångspunkt från dessa generella ägardirektiv och särskilda ägardirektiv för Bolaget.

Bolaget ska vid ordinariebolagsstämma, årligen, bedöma relevans och aktualitet i såväl generella som specifika ägardirektiv. Om Bolaget vid denna årliga översyn uppmärksammar att något direktiv blivit inaktuellt/irrelevant åligger det Bolaget att anmäla detta till kommunstyrelsen.

Bolaget ska på varje mandatperiods första bolagsstämma fastställa den senast antagna bolagsordningen. Om Bolaget då uppmärksammar att någon del av bolagsordningen inte längre är aktuell och/eller relevant åligger det Bolaget att anmäla detta till kommunstyrelsen.

3.2 Säkerheter

Säkerhet för bolagets lån skall vara kommunal borgen, pantbrev eller annan säkerhet i den omfattning ägaren bestämmer.

3.3 Upphandling

Enligt lagen om offentlig upphandling är merparten av de kommunala bolagen att betrakta som så kallade upphandlande myndigheter. Det innebär att bolagen måste tillämpa lagen om offentlig upphandling på samma sätt som kommunens förvaltningar.

Om möjligt ska majoritetsägda Bolag medverka i samordning av kommunens och av kommunen ägda företags upphandling.

Majoritetsägda bolag ska också i möjligaste mån använda av kommunen upphandlade ramavtal.

3.4 VD-instruktion

Bolagets styrelse ska i erforderlig omfattning meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen. Sådana riktlinjer och anvisningar ska utformas skriftligt i instruktion för verkställande direktören och ska utgå från den vid var tid gällande mall för VD-instruktion som Gällivare kommun tillhandahåller. Bolagets styrelse ska tillse att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen ska anges de inom Bolaget förekommande ärenden, som med hänsyn till arten och omfattningen av Bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således ska omfattas av verkställande direktörens beslutanderätt.

I instruktionen ska anges i vilken omfattning verkställande direktören till Bolagets styrelse ska anmäla beslut han eller hon fattat.

3.5 Arbetsordning för styrelsen

Bolagets styrelse ska i erforderlig omfattning utarbeta och anta arbetsordning för sitt arbete. Arbetsordning för styrelsen ska utgå från den vid var tid gällande mall för styrelsens arbetsordning som Gällivare kommun tillhandahåller.

3.6 Arkiv reglemente

Gällivare kommuns arkivreglemente ska tillämpas i majoritetsägda Bolag.

Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Gällivare kommun.

3.7 Offentlighet

I majoritetsägda Bolag ska största möjliga öppenhet i arbetet eftersträvas. Allmänheten har rätt att ta del av handlingar hos bolagen enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap. tryckfrihetsförordningen och offentlighet- och sekretesslagen (2009:400).

I delägda bolag som inte omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), ska fullmäktige verka för att allmänheten ska ha rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap. tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen.

I den mån verksamheten genom avtal lämnas över till privata utförare har bolagen att tillse att allmänheten garanteras den insyn som stadgas ovan.

3.9 Gällivare kommuns policys

Av kommunen fastställda policydokument och vägledande principer, skall så långt som möjligt tillämpas i Majoritetsägda bolag. Avsteg från detta skall godkännas av kommunstyrelsen.

I delägda bolag ska Gällivare kommun verka för att policys, riktlinjer och reglementen följs.

1. Gällivare kommuns Bolagspolicy*
2. Gällivare kommuns Riktlinjer för bolagsrapportering*
3. Gällivare kommuns Finanspolicy
4. Gällivare kommuns Riktlinjer för finansiell verksamhet
5. Gällivare kommuns Finansiella riktlinjer
6. Gällivare kommuns Arkivreglemente
7. Gällivare kommuns Arvodesreglemente
8. Gällivare kommuns Informationssäkerhets policy
9. Gällivare kommuns Strategisk personalplan/Arbetsmiljöpolicy
10. Riktlinjer för Visselblåsarfunktion Gällivare kommun och dess bolag
11. Gällivare kommuns grafiska profil

**Under förutsättning att dokumenten fastställs av kommunfullmäktige*